PORTRETTET: IVAR RUNE ANSNES (48), ASKER, BYGGMESTER

Ikke et ord om: • Kjell Inge Røkke • Bjørn Rune Gjelsten • Märtha og Ari

Legger lista høyt

Stig Solheim * Karl Braanaas (foto)

Ivar Rune Ansnes ligner litt på Treholt i lettere tider, med gråsprengt sideskill og stålinnfattede briller med vertikale glass, og er så glad i familiens prolapsplagede dachs Lotta at han har et eksemplar av arten brodert inn på brystet av den rosa T-skjorten sin, der andre går omkring med krokodille. Nedentil har han moteriktige benklær og hanskemyke skinnsko og gudene må vite hvor snekkerbuksene hans har tatt veien.

Suksess har sin pris. Fra starten med hjemmekontor på soverommet i 1987 er han blitt så stor, med så mange ansatte, at sjefsstillingen er blitt heltidsjobb.

«Røkke-snekkeren slår til» skrev vi så vittig i februar i fjor, og slik fortsatte det: «I dag styrer og eier Asker-bosatte Ivar Rune Ansnes en virksomhet som i fjor omsatte for 310 millioner kroner, med et overskudd på 15 millioner før skatt. Rundt 100 ansatte jobber i virksomheten, og Hvalstad-firmaet regner med å ansette ytterligere mellom fem og ti i år».

Egentlig gjør det han ingen ting at han ikke snekrer selv lenger.

– Jeg kjeder meg fort. Straks jeg har lært noe, klart noe, får jeg lyst til å prøve noe annet, sier han.

Derfor ble han hverken båtbygger eller treskjærer, selv om han er opplært til begge deler, allerede som barn.

Ivar Rune Ansnes har aldri latt seg portrettere av noen som helst og hvorfor han har sagt ja til oss aner han ikke.

– Jeg er redd journalister, i utgangspunktet, fordi jeg har dårlige erfaringer med dere. Jeg har sett hvordan historier kan dreies og fordreies til det ugjenkjennelige. Har opplevd det selv. Det var ubehagelig. Jeg har kunder som er blitt utsatt for dere også, hvor jeg vet at historiene dere forteller ikke er riktige.

SLIK HOLDER HAN PÅ, men idet vi er skråsikre på at han kommer til å kaste oss hodestups ut igjen kommer fruen med nytraktet kaffe og hjemmebakst, og så lener han seg tilbake og sier at nå må vi bare spise. Her kommer naboens barn også, og vil gå tur med lille Isjias, som glemmer all smerte og løper begeistret av sted.

Kanskje det er sant som kilder sier, at han er både snill og omsorgsfull, til de grader at han bokstavelig talt bærer sin frue på hendene av og til. De møttes slalåmbakken på Oppdal. Lillesøsteren til Odd Sørli var en yderst habil alpinist selv, og kjørte ringer rundt en bondesønn fra Ålvundfjord ved Sunndalsøra, oppdratt av sin far til sikker overbevisning om at slalåm intet med idrett har å gjøre. Langrenn, derimot!

– Fotball, langrenn, damer OG treskjæring og båtbygging. Der har du mine ungdomsaktiviteter, i prioritert rekkefølge. Siden rykket damene høyere opp på lista. De ble liksom mer interessante når de passerte 16, kan han huske.

I en periode var det bil. Den første var en Fiat 127 Mirafiori, med spoilere, wunderbaum og terninger, både foran og bak. For å få penger til herligheten laftet han sin første hytte av selvhugd tømmer fra egen skog.

– Fiaten slo an hos gutta, men damene fra Oppdal var ikke imponert. De syntes den var harry. Spis kaker! Jeg er veldig glad i søte kaker og desserter. Der er jeg lett å be.

VI OGSÅ, IKKE MINST HER, en solfylt formiddag på brinken av Båstadryggen, med hele Leangbukta i front og tjærebredde tømmervegger i ryggen, men disse har han slett ikke laftet selv. Ivar Rune Ansnes var ikke engang et glimt i sin fars øye den gang Asker kommune påla potensielle innflyttere å skaffe materialene selv dersom de ville bygge i bygden. Løsningen ble ofte tømmer fra en eller annen slektsgård i dalstroka innafor, og slik hadde det seg at hele kongsgårder reiste seg på Båstadryggen, den ene for forfatteren Agnar Mykle, han med «Sangen om den røde rubin», den andre for filosofen Peter Wessel Zapffe, han med «Barske Glæder», og i den tredje bor altså Ivar Rune Ansnes, med frue, to døtre og en dachs med lumbago.

– På vår liste over personer du sikkert ikke vil prate om har vi skrevet Kjell Inge Røkke, Bjørn Rune Gjelsten, denne Voldberg på Skøyen Hovedgård, samt Ari & Märtha i Lommedalen. Skal vi begynne med Røkke?

– Det jeg misliker mest er at noen av dere prøver å få gode historier om kundene mine gjennom meg, prøver å bruke meg som brekkstang for å komme i kontakt med dem. Det dere ikke forstår, eller ikke vil forstå, er at absolutt konfidensialitet er en betingelse for at jeg får disse menneskenes tillit. En absolutt forutsetning for at de gir meg oppdrag. Slik må det være. Jeg slipper jo helt inn på soverommene deres av og til.

> **Da tante Borgfrid gikk på do lukket vi opp luka på baksiden og kikket opp på henne.**
> **IVAR RUNE ANSNES**

– Ja! Hvordan er det der?

– Mitt første oppdrag i dette «segmentet» var en hytte jeg bygde på Norefjell i 1989. En stor hytte. Såpass kan jeg si. Byggherren ble så fornøyd at han stopper og takker meg fremdeles, når han ser meg. Den ble min inngangsbillett til dette markedet.

Den som vil jobbe for Ivar Rune Ansnes må regne med å leve opp til krav de neppe hørte stort om på tømrerlinja. Like viktig som fagkunnskap er høflighet og folkeskikk. At de røyker på jobb liker han lite, pent og rent kledd skal man være og nåde den som ikke tar av seg på beina når de vasser inn i fremmede hjem. Å rydde opp etter seg etter endt arbeid er også et ufravikelig krav, samt altså diskresjon.

– Er du en litt gammeldags mann?

– Hvis folkeskikk er gammeldags så gjerne det.

SELVJUSTISEN er åpenbart inngravert i hjernebarken på de ansatte også. Under et oppdrag i rojale kretser et sted i Lommedalen, etter ditto på Det norske storting, ble en formann av ham så forbannet på medietrykket at han kjeppjaget en TV2-journalist til skogs.

– Da mottok jeg faktisk en vennlig hilsen fra Slottet hvor de gjorde oppmerksom på at dette kunne vi overlate til politiet. Resultatet av at kundene vet at de kan stole ett hundre prosent på oss, er at flere av dem har blitt mine personlige venner under byggeprosessen.

– Snakker vi om kongen, plutselig?

– Baksiden av medaljen er at noen tror vi har sluttet å bygge for folk flest. Når potensielle kunder tror at «Røkke-snekkeren er vel for dyr for folk som oss», blir jeg rett og slett lei meg. Hun som ber oss pusse opp rekkehusleiligheten sin skal bli akkurat like fornøyd som – Røkke.

– Der sa du det selv! R-ordet!

– Jeg begynte jo med «vanlige» hus og borettslag og tilbygg og rehabilitering av gamle hus. Det skal vi fortsette med, selv om vi har hatt så mye å gjøre i det siste at vi har vært nødt til å skuffe noen og si nei. Det er vondt.

– Våre undersøkelser om deg har resultert i en søvndyssende samling superlativer. Av potensielle riper i parkettlakken din har vi funnet kun tre. Dette er den ene: «En mislykket satsing på ferdighus holdt på å velte firmaet i 1997. ▶

◀ Ansatte måtte gå og styreformannen anbefalte ham å slå seg konkurs». Og du svarte?

– At det ville jeg ikke tåle. At det ville være et for stort nederlag.

– Så isteden?

– Tok jeg med meg familien og tre anbud på ferie, regnet på dem og vant alle tre. Ni måneder senere hadde jeg gjort opp for meg.

– Dette kan jo knapt kalles en skramme, snarere tvert imot. Kan du vennligst bidra med et par saftfulle sagaer om deg selv?

– Den om da jeg og fetter Stig studerte tante Borgfrid fra undersiden er ganske god. Vi hadde utedo hjemme på gården i Ålvundfjord. Jeg og Stig, han er forresten blitt politispaner, har alltid vært kreative av oss, så da tante gikk på do lukket vi opp luka på baksiden og kikket opp på henne. Det ble en leksjon i interessante deler av kvinnens anatomi, men sørgelig kortvarig. Hun oppdaget oss, og kjeppjaget oss nedover jordet!

DET FORESVEVER OSS at IRA problemfritt kunne ha stått modell for Emil i Lønneberget. IRA var, i motsetning til sin storebror BOA, Bjørn Ove, så full av spillopper i blodet at bestemor ila ham besøksforbud, i pur angst for at han skulle fikle i filler alt hun eide av nips og nyttig. Ikke fikk han være med henne på ferietur heller, slik storebror fikk lov til. Det sved litt, men pytt, Ivar Rune hadde kompiser nok, på nabogården, fem minutter unna. Ni ungkarer og en søster. Alle var minst 90 år gamle og alle var ministere for hvert sitt departement innen gårdsdriften. Fint det, siden det var fem kilometer til neste nærmeste klassekamerat. Det var i snekkerbua på nabogården Ivar Rune lærte å snekre selv. Der han fikk være med og restaurere en gammel trebåt, der han lærte treskjæring, da han var 16.

Nøysomhet lærte de han også. Da en av dem mistet en tann, filte han til en feiende flott grisegjeksel som erstatning.

– Og en av dem lærte meg snarefangst. Vi var gode jaktkamerater helt til den dagen jeg fikk to harer og han bare én.

IRA ble tidlig våpenfør. Han og BOA hadde stor glede av innendørs musejakt med luftgevær, en tsjekkisk Slavia. Når brødrene Ansnes satt i sofaen hadde de fri sikt til peisen, og når musemor og resten av ungeflokken i tur og orden tittet frem i sprekken mellom pipa og panelveggen, fyrte de løs annenhver gang. Jaktsesong var kun på dager da far, AIA, Anders Ingvald Ansnes, jobbet ettermiddagsskift på Norsk Hydro på Sunndalsøra, for han var adskillig strengere enn mor, men også hun hadde sine grenser. Da hennes yngste sønn plaffet ned en meisefar på fuglebrettet, ble både bæretillatelsen og jaktlisensen inndratt på stedet.

Det tristeste barndomsminnet han kan varte opp med er da våningshuset på gården brant ned til grunnen, en tømmerbygning fra 1600-tallet.

– Det var en tragedie. Vi mistet alt vi eide og hadde, familieminner av alle slag.

Og gikk på med krum hals og bygde opp et nytt hus på 400 kvadratmeter på rekordtid.

– Dette er den andre lakkskaden vi har klart å oppdrive:

«Kommunerevisoren finner de mest graverende feilene i kommunens behandling rundt utbyggingen av Hofstad barnepark til barnehage i 2003. Asker kommunale driftsselskap (AKD) satte prosjektet til 2,5 millioner kroner ut til entreprenøren Ivar Rune Ansnes AS uten å utlyse noen konkurranse. Mange husker kanskje at dette er samme firma som fikk kjøpe gamle Vettre skole, etter en mildt sagt uryddig budprosess».

– Det der er kanskje hovedårsaken til at jeg er redd dere. En ting er at jeg ikke kjenner igjen historien, en annen at dere åpenbart vil mistenkeliggjøre oss ved å blande sammen to prosjekt som ikke har noe med hverandre å gjøre.

BRØDRENE ANSNES: – Et av de få barnebildene vi har igjen etter husbrannen. Jeg til venstre, storebror til høyre.

TUR TIL NÆRTOPPEN: – På Ytre Skarhaugen, overfor hjemgården min, 1.050 meter over havet. Til venstre rognetreet som farfar plantet.

LITT BEDRE: – Firmatur til Hankø for å feire det nye slagordet «Litt bedre». Minstebarnet Vera (foran, med armene i været) er med som maskot.

JAKTLYKKE: – Det faste jaktlaget vårt, samlet om byttet. Faren min, Anders Ingvald på huk til høyre. Jeg står omtrent midt i bildet.

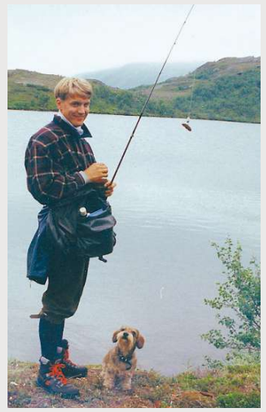

HÅPER PÅ FISKELYKKE: – På fisketur i Lakselv i 1994, sammen med vår forrige dachs, Pia.

FAMILIEN PÅ FJELLET: – I Gjevilvassdalen i Oppdal 2002. Vera og Julia, den gang seks og ni, har gjennomført en fem timers tur med glans.

Mitt forbilde: – De som ofrer seg for andre.

Ordfører for en dag: – Samle de politiske kreftene til en rask og god beslutning rundt Føyka-området.

Best og verst med Asker og Bærum: – Best: Sentral beliggenhet med mange spennende jobbmuligheter og fantastiske naturopplevelse. Verst: E18.

Boken jeg aldri glemmer: – «Auschwitz. Nazistene og den endelige løsningen» av Laurence Rees.

Min første forelskelse: – I en melkeramp på Møre.

Dette bruker jeg penger på: – Utstyr.

Det beste ved meg: – Ser muligheter.

Dette får jeg pepper for: – Sta.

– Nokså nylig kjøpte du opp alle underleverandørene dine, fra store deler av rørleggerbedriften Holtermann på Hvalstad, via tilsvarende deler av elektroentreprenøren Lys i Oslo til et helt gravemaskinfirma. Hvorfor det?

– Jeg liker å tenke på gamle dagers byggmestre. De kunne alt. Sto for alt. Nå er faget så oppdelt og spesialisert at nesten ingen ser helheten lenger. Det kompliserer og fordyrer prosjektene. Så blir det vår jobb å klare det likevel. Dessuten gir paraplymodellen vår bedre kontroll med leveransene, at de kommer når de skal, for at kundene skal få det de ber om, alltid.

– FRA GRUNNMUREN via skipsplank med håndsmidde jernnagler fra the Docklands i London og hi-fi-anlegget på veggen til pipa på taket. Jo visst. Er det noe du ikke har klart å få tak i noen gang?

– Sikkert, men jeg kommer ikke på noe i farten.

– Noen sier du kan være temmelig tøff med leverandørene dine av og til?

– Den som skal karakterisere meg må kjenne hele bildet. De som gjør det tror jeg vil si at jeg er snill, og at jeg bryr meg om mennesker.

– Ikke minst arbeiderne dine?

– De er min viktigste ressurs.

– Med tjenestepensjon, eget velferdsfond og egen helseminister, fleksitid og subsidiert mat, toppturer og båtturer og treningsturer sammen med A-laget til Asker fotball?

– Gir lavt sykefravær. Det er klart det er lønnsomt for bedriften, men det er det jammen for de ansatte også.

– Noen sier du er Asker-patriot sterkere enn mange som er født og båren i bygden?

– Det tror jeg er riktig.

– At du er et bankende hjerte, for å bruke lokalavisens eget mantra?

– Og når det en gang stanser vil jeg begraves her. Jo da. Det har jeg sagt og det mener jeg. Jeg er blitt veldig glad i Asker.

– Og hovedsponsor for Asker fotball?

– Fordi jeg har veldig sans for visjonen deres, om at de vil være noe mer enn et fotballag. At de vil være en klubb med gode og sunne aktivitetstilbud til hele Askers befolkning.

– Ikke er det småbeløp du bidrar med heller?

– Jeg hadde aldri sponset noe som helst før og kunne ingen ting om det, men tenkte at skitt au, nå drar jeg til skikkelig for noen som jobber positivt preventivt og forebyggende for barn og unge.

– Her er vårt tredje forsøk på rive i stykker glansbildet ditt: «Ansnes AS, som er ansvarlig for byggearbeidene på Røkkes eiendom, har, ifølge fylkesmannen, gravd i sjøbunnen og fjernet masse uten tillatelse». Var tanken at det er lettere å få tilgivelse enn tillatelse?

– Hvis du har lest hele saken vet du at vi fikk tillatelse også, da kommunen hadde satt seg grundigere inn i hva vi holdt på med.

– Hva er det aller viktigste for Ivar Rune Ansnes?

For første gang nøler han. Blikket flakker faktisk spørrende bortom fruen.

– Jeg vet hva jeg ville ha svart, smiler hun søtt.

Så tar han sats.

– Det forandrer seg underveis, det der, med alderen. Hvor du er i livet. Jeg var egoistisk opptatt av jobben, men fikk meg noen påminnelser om at ingen av oss lever evig. Jeg tenker at hvis jeg har det godt med meg selv, så er det godt for omgivelsene mine også. Det er det aller viktigste. De. Min nærmeste familie.

Han kikker skrått bort på fruen igjen. Hun nikker. Svaret er godkjent.

stig.solheim@budstikka.no